

Oude en Nieuwe Kennis

Verhaal van de Maand Januari 2010

Ergens diep in de binnenlanden leefden nog vertegenwoordigers van het Oude Volk. Vroeger waren dat de belangrijkste bewoners geweest en hadden ze over het gehele continent verspreid gewoond.

Sinds echter een paar eeuwen geleden de Nieuwkomers op het continent waren verschenen, waren ze steeds meer en meer gemarginaliseerd geraakt. De Nieuwkomers bedienden zich van een verscheidenheid aan kennis en kunde, waar het Oude Volk geen raad mee wist. Het Oude Volk wilde eigenlijk alleen maar met rust gelaten te worden, opdat ze konden leven zoals ze eeuwen lang hadden geleefd. Oude kennis en kunde zijn evenzo waardevol, was een veelgehoorde afscheidskreet, voordat het Oude Volk zich terugtrok in de uitgestrektheid van de wildernis buiten de inmiddels opgetrokken steden boordevol Nieuwkomers. Wij willen leven in volwassen dynamiek met de natuur, zeiden ze, jullie de steden, wij de wildernis. De ouderen onder het Oude volk lieten de Nieuwkomers probleemloos gaan. De jongeren hielden ze echter zolang mogelijk in de steden vast om hen ook aan het leven daar te laten proeven en hen de mogelijkheid te bieden de keuze te maken om te blijven. Voor de rest vonden ze het allemaal wel best, tenslotte hadden ze de economisch rijkste gedeelten van het continent reeds stevig in han-

den, en richten hun aandacht en energie veel liever op datgene waar ze zelf goed in waren.

De seizoenen verstreken. Het leek wel of niet alleen de bevolking en het landschap maar ook het klimaat onder invloed van de Nieuwkomers was geraakt. In de kennis van het Oude Volk waren de winters altijd mild en de zomers koel geweest. Nu al een paar jaren achtereen waren de winters ijzig koud en de zomers bloedheet.

Toen vroeg in een herfst de wind die over de bergen kwam aanwaaien, reeds zwaar was van koude en vocht, begonnen de leden van een gemeenschap van het Oude Volk zich zorgen te maken. In de afgelopen winter was het al zo koud geweest; moesten ze zich nu in allerijl voorbereiden op weer zo'n strenge of misschien nog wel strèngere periode? Met hun harten zwaar van bange voorgevoelens richtten zij zich tot hun Leraar in de gemeenschap. De Leraar luisterde naar hun klachten en hun vragen en antwoordde toen, dat hij tijd nodig had om na diep na te denken en te ontdekken wat nu wijsheid was. De mensen trokken zich respectvol terug om hun Leraar alle ruimte te geven. Zodra deze echter alleen was, sloeg de onzekerheid toe. Hoe kon hij nu weten,

wat het beste was? Hij was nog relatief jong en nog maar sinds kort teruggekeerd bij het Oude Volk. Dat hij tot Leraar was benoemd was meer omdat hij, ondanks zijn lange verblijf onder de Nieuwkomers, toch altijd zich had gehouden aan de rituelen, gebruiken en wijsheden van zijn voorouders. Bij terugkomst bleek er niemand te zijn die de Verhalen van het Oude Volk zó kon vertellen zoals hij. De stap van Verteller tot Leraar was toen gauw gemaakt.

Daarbij wist hij echter nauwelijks iets over natuur, klimaat en leven in de wildernis. Betekenden koude herfstwinden ook ijzige winters? Hij wist het niet. Hij dacht lang na en het enige dat hij nog kon bedenken was in zijn 4W-auto springen en hard weg te rijden. Eén ding was voor hem in ieder geval zeker, bekennen dat hij hierin met zijn mond vol tanden stond, dat kon níet. Hij haastte zich naar de dichtstbijzijnde telefooncel en belde het meteorologische instituut op in de stad waar hij was opgegroeid.

Dat hebben ze goed gezien, was het antwoord van de plaatselijke weerman. Onze weermodellen wijzen uit, dat de komende winter ongehoord streng zal zijn. De Leraar bedankte en hing op. Hij scheurde in zijn 4W-auto terug en verkondigde daar met zachte doch doordringende stem, dat inderdaad de winter streng leek te worden en dat in allerijl zoveel hout verzameld moest worden als mogelijk was. Binnen een week werd de gehele omgeving tot 5 km brandhoutvrij verklaard. Is dit genoeg?, vroegen de mensen. Kommen wij met deze voorraad hout goed de winter door?

Laat mij denken, zei de Leraar en iedereen gaf hem ruimte.

Ja zeker, antwoordde de weerman toen de Leraar hem opnieuw belde, de modellen voorspellen nog steeds hetzelfde: een strenge en tot zeer strenge winter. Ook de actuele informatie van alle weerstations in het land wijzen op hetzelfde.

De winter kan zeer streng worden, deelde de Leraar aan zijn gemeenschap mee. Het lijkt mij het beste dat we hout blijven verzamelen, opdat wij ook in de hevigste koude de winter doorkomen.

Toen ook in een straal van 15 km geen brandhout meer te vinden was, kwamen de mensen opnieuw naar de Leraar. Is het zo dan genoeg? De herfstwinden brengen nog steeds koude vanaf de bergen.

Dit verdient veel overpeinzing, zei de Leraar en vertrok met gezwinde spoed. Spreken de verwachtingen nog steeds over een strenge winter?, vroeg hij de weerman.

Maak je niet ongerust was het antwoord. Zowel de empirisch verzamelde data, als de modellen zijn langzamer hand volstrekt eensluidend: zeer streng!

Geruggensteund door de wetenschap spoorde de Leraar de mensen thuis aan nog meer hout te verzamelen. Zonder hout geen warmte, geen gekookt eten en wellicht geen overleving.

Toen een gebied met een straal van 25 km brandhoutvrij verklaard moest worden, begon de Leraar zich zelf zorgen te maken. Op onbewaakt moment sprong hij weer in zijn 4W-auto en haastte zich om telefonisch van de laatste stand van zaken om-

trent het weer zich op de hoogte te laten stellen.

Echt, verzekerde de weerman hem, het klopt. De modellen geven het aan, ondersteund door empirische data. De weermannen van de andere weerstations zijn

Marcel van der Pol

het helemaal met mij eens. Maar als je ook dat nog niet gelooft, kan ik je nog steeds verzekeren dat het waar is. Onze onderzoeksvliegtuigjes hebben toevallig ook gezien, dat diep in de binnenlanden de mensen van het Oude Volk als gekken hout aan het verzamelen zijn; en als er één groep is die het ècht kan weten...

*- vrij naar een hedendaagse legende
- opnieuw verteld door Marcel van der Pol
- afbeeldingen: internet*

www.keridwen.nl